

Početna Stranica > ... > Obiteljskopравни Predmeti I Nasljeđivanje > Roditeljska Otmica Djeteta > Obrada Predmeta Povratka Koje Zaprimaju Sudovi > Croatia

Obrada predmeta povratka koje zaprimaju sudovi

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Koncentracija nadležnosti

1.1 Koje je tijelo nadležno za razmatranje zahtjeva za povratak u skladu s Haškom konvencijom iz 1980. / člankom 22. Uredbe Bruxelles II.b („zahtjevi za povratak“)?

Općinski sud u prvom stupnju, županijski sud postupa po žalbama.

Nadležni sud za razmatranje zahtjeva za povratak djeteta je Općinski građanski sud u Zagrebu u prvom stupnju te u drugom stupnju Županijski sud u Zagrebu.

Zakonom o provedbi Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece („Narodne novine, br.99/2018.) uređeno je pitanje nadležnosti i ovlasti tijela te postupak u vezi sa zahtjevima koji se podnose u Republici Hrvatskoj na temelju odredaba Konvencije o građanskopravnim vidovima međunarodne otmice djece, Haag, 1980.

Tijela nadležna za provedbu Konvencije u Republici Hrvatskoj su: Središnje tijelo, sud, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, centar za socijalnu skrb i druga tijela za čijom se pomoći ukaže potreba:

1.2 Je li nadležnost za razmatranje zahtjeva za povratak na specijalizirane sudove? – Ako da, na koje je sudove ograničena? Koliko je sudaca na specijaliziranom sudu nadležno za to? – Ako ne, jesu li za razmatranje zahtjeva nadležni specijalizirani suci?

Da, nadležnost za razmatranje zahtjeva za povratak djeteta je u nadležnosti specijaliziranih sudova.

Općinski građanski sud u Zagrebu u prvom stupnju- 13 sudaca (svi suci obiteljskog odjela). Županijski sud u Zagrebu kao drugostupanjski.

Postupak pred nadležnim sudom pokreće stranka podnošenjem zahtjeva za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta osobno, putem opunomoćenika ili putem Središnjeg tijela. O zahtjevu za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta odlučuje Općinski građanski sud u Zagrebu.

O žalbama protiv odluke Općinskog građanskog suda u Zagrebu odlučuje Županijski sud u Zagrebu.

Drugostupanjski sud povodom žalbe protiv prvostupanjske odluke odlučuje u vijeću od tri suca (članak 14. Zakona).

1.3 Koja se metoda koristi za dodjelu zahtjeva za povratak sucu?

Kružna dodjela.

1.4 Koje se stručno osposobljavanje pruža specijaliziranim sucima? Konkretno, imaju li priliku sudjelovati na multinacionalnim konferencijama za međunarodno obiteljsko pravo? Postoji li redovita konferencija u vašoj nadležnosti na koju se pozivaju svi suci koji rješavaju zahtjeve za povratak?

Stručno osposobljavanje uglavnom organizira Pravosudna akademija za područje cijele RH, a u suradnji sa EJTN i ERA i za međunarodne edukacije.

Suci se za međunarodne konferencije mogu prijaviti direktno (kada je to moguće) ili putem PA (tada se prijava vrši putem sustava PA, odnosno preko sudske uprave zadužene za edukaciju sudaca)

Svih 13 sudaca ima mogućnost sudjelovanja na nacionalnim i međunarodnim edukacijama.

2 Praksa i postupak za zahtjeve za povratak na prvostupanjskom sudu

2.1 Postoje li posebna pravila i postupci za zahtjeve za povratak? Ako da, navedite kratak sažetak postupka i, prema potrebi, poveznicu

Zakon o provedbi HK 1980.

2.2 Koji su koraci poduzeti kako bi se ispoštovao rok od šest tjedana opisan u članku 24. stavku 2. Uredbe Bruxelles II.b?

Provedena je centralizacija postupka, te bi svaki sudac koji dobije takav spis trebao njega uzeti u rad prije svih drugih.

2.3 Ako se koristi postupak posredovanja, koje se mjere poduzimaju kako bi se osiguralo da upućivanje na posredovanje ne dovede u pitanje rok od šest tjedana? Kako sud ispituje bi li trebalo osigurati kontakt u skladu s člankom 27. stavkom 2. Uredbe Bruxelles II.b? Ispituje li sud bi li trebalo osigurati kontakt samo na temelju zahtjeva jedne od stranaka ili to može učiniti po službenoj dužnosti?

Sud provodi sve radnje radi donošenja odluke, bez obzira na posredovanje, odnosno obiteljsku medijaciju. Potrebu za osiguranjem kontakta u skladu s člankom 27. stavkom 2. Uredbe Bruxelles II.b, sud ispituje upitima stranaka, preko posebnog skrbnika kojeg imenuje djetetu i tražeći od HZSR-a nadležnog područnog ureda podatak o kontaktima.

Osobne odnose sud može odrediti i po službenoj dužnosti temeljem Obz-a.

2.4 Kako se djetetu omogućuje da izrazi svoje mišljenje u postupku povratka? Opišite tko i u kojoj fazi postupka saslušava djetetovo mišljenje

Djetetu se, sukladno njegovoj dobi i zrelosti omogućava izražavanje mišljenja, uglavnom se to mišljenje utvrđuje po psihologu, članu stručnog tima HZSR-a od kojeg sud traži izvješće o djetetovoj situaciji.

Sa djetetom razgovor može provesti i njegov posebni skrbnik, samostalno ili zajedno sa psihologom, a dijete može izraziti mišljenje i pred sudom- u razgovoru sa stručnim suradnikom suda koji je po zanimanju psiholog, a moguće je da tom razgovoru prisustvuje i sudac i posebni skrbnik djeteta, sve će ovisiti o procjeni psihologa o dobi i zrelosti djeteta te najprimjerenijem načinu za utvrđivanje mišljenja tog konkretnog djeteta.

2.5 Je li broj sudskih rasprava o zahtjevima za povratak podložen diskrecijskom pravu suda ili je u vašem pravnom sustavu određen najviši/najniži broj? Ako da, navedite:

Podložen je diskrecijskom pravu suda.

2.6 Podnose li se usmeni dokazi na sudskoj raspravi? Ako da, prihvaćaju li se usmena očitovanja radi dopune pisanih argumenata?

Po hrvatskom obiteljskom pravu roditeljima se uvijek mora omogućiti očitovanje kroz provođenja dokaza usmenim saslušanjem stranaka na ročištu.

2.7 Mora li podnositelj zahtjeva sudjelovati u raspravi? Postoje li postupovne posljedice za podnositelja zahtjeva koji ne prisustvuje raspravi?

Podnositelj zahtjeva trebao bi sudjelovati na ročištu, ovisno o njegovom pisanom očitovanju sud će cijeliti njegov izostanak sa ročišta.

U obiteljskim predmetima, a pogotovo u predmetima po HK 1980 nema mirovanja postupka ili presumiranog povlačenja zbog izostanka sa ročišta.

2.8 Jesu li sudovi opremljeni opremom za videokonferencije kako bi se omogućilo sudjelovanje na daljinu putem videokonferencija? Koji je pravni okvir za korištenje videokonferencija na raspravi? Postoji li poseban pravni okvir za rasprave u postupcima povratka?

Općinski građanski sud u Zagrebu kao i Županijski sud u Zagrebu raspolažu video opremom.

Pravni okvir su HK 1980, Zakon o provedbi HK1980, Uredba B II ter, Zakon o provedbi Uredbe B II ter, Uredba o izvođenju dokaza i Zakon o parničnom postupku.

2.9 Koje se vrste mjera, uključujući privremene ili zaštitne mjere, mogu poduzeti kako bi se osigurao siguran povratak djeteta?

Mogu se primijeniti obje vrste.

3 Žalbe

3.1 Postoji li žalba na prvostupanjsku presudu?

Postoji, a rok je 8 dana, temeljem Zakona o provedbi HK 1980.

U postupku o zahtjevu za povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta sud donosi odluke u obliku rješenja i zaključka.

Protiv rješenja stranke mogu podnijeti žalbu u roku od osam dana od dostave prijepisa odluke (članak 25. stavak 1. Zakona).

3.2 Ako postoji pravo žalbe, je li apsolutno ili je potrebno odobrenje? Je li riječ samo o kasacijskim žalbama?

Nije potrebno odobrenje.

3.3 Obustavlja li se u slučaju žalbe odluka o povratku ili se bez obzira na to može izvršiti?

Može se izvršiti i prije no što se odluči po žalbi (ali to se u praksi ne događa).

Rješenje kojim se određuje povratak djeteta u drugu državu ugovornicu ima pravni učinak po pravomoćnosti (članak 25.stavak 2. Zakona).

Pravodobno podnesena žalba sprječava da rješenje suda o zahtjevu za povratak djeteta postane pravomoćno u dijelu u kojem se pobija žalbom (članak 25. stavak 3. Zakona).

3.4 Postoji li druga žalba? Ako postoji, je li potrebno odobrenje za nju?

Po Zakonu o provedbi HK 1980 revizija i prijedlog za ponavljanje postupka u postupku povodom zahtjeva za

povratak protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta nisu dopušteni.

3.5 Koja su iskustva i stručnost žalbenih sudova?

Žalbeni sud je samo Županijski sud u Zagrebu (nema specijalizacije sudaca).

3.6 Koji je vremenski rok za rješavanje žalbe i, prema potrebi, druge žalbe? Ako je riječ o žurnom postupku, dodjeljuje li se prioritet zakonom, propisima ili na temelju sudske prakse?

Po Uredbi B II ter, županijski sud ima 6 tjedana za postupanje po žalbi, a po zakonu o provedbi HK 1980 ima 30 dana.

Drugostupanjski sud će odluku o žalbi podnesenoj protiv rješenja prvostupanjskog suda donijeti u roku od 30 dana od dana primitka žalbe (članak 25. stavak 4. Zakona).

Sudski postupak radi povratka protupravno odvedenog ili zadržanog djeteta je žuran (članak 16. stavak 1. Zakona).

Predmeti se dodjeljuju sucu u rad prema odredbama Pravilnika o radu u sustavu eSpis.

3.7 U skladu s člankom 24. stavkom 3. Uredbe Bruxelles II.b, koji su postupovni koraci potrebni za početak šestotjednog roka u kojem bi viši sud trebao ispitati žalbu?

Postupovna pravila uređena su Zakonom o parničnom postupku.

4 Izvršenje sudskog naloga za povratak

4.1 Koje je tijelo nadležno za izvršenje naloga za povratak?

Općinski sud.

4.2 Jesu li nalozi za povratak privremeno izvršivi? Ako da, odlučuje li o tome sud automatski ili na zahtjev podnositelja? Na koji način osporavanje naloga za povratak utječe na privremenu izvršivost?

Obiteljski zakon, niti Ovršni zakon, ne poznaje institut privremene ovrhe (izvršenja).

4.3 Koji je postupak izvršenja naloga za povratak? Postoje li pravne mjere (na primjer, neke kazne) koje bi mogle pomoći u osiguravanju izvršenja naloga za povratak?

Prema Zakonu o provedbi HK u odnosu na postupak ovrhe za povratak primjenjuju se odredbe čl. 512.-519. Obiteljskog zakona (ovrha radi predaje djeteta) uz primjenu odredaba Ovršnog zakona kao *lex specialis*. Ovrhovoditelj podnosi prijedlog za ovrhu protiv ovršenika, ovršenik se očituje o prijedlogu za ovrhu, traži se očitovanje od posebnog skrbnika i Hrvatskog zavoda za socijalni rad o prijedlogu za ovrhu i svrsishodnosti vođenja postupka, u pravilu se stranke saslušavaju, te ovisno o okolnostima slučaja provodi razgovor s ml. djetetom.

Prema odredbi čl. 514. Obiteljskog zakona ovrha za povratak djeteta određuje se izricanjem novčane kazne, zatvorske kazne ili prisilnog oduzimanja i predaje djeteta.

4.4 Opišite postupak za traženje obustave i odbijanje izvršenja naloga za povratak?

Prijedlog za obustavu postupka ovrhe radi predaje djeteta mogu podnijeti tijekom provedbe tog postupka

stranke, Hrvatski zavod za socijalni rad i poseban skrbnik mlt. djeteta, s obzirom na okolnosti konkretnog slučaja, ne postoji neki poseban postupak.

Prijedlog za ovrhu radi predaje djeteta može se odbiti po provedenom postupku opisanom u točki 4.3., a ovisno o okolnostima konkretnog slučaja, s obzirom na rezultate cjelokupnog postupka.

5 Izvršenje povlaštene odluke koju donosi strani sud

5.1 Koje bi tijelo bilo odgovorno za izvršenje takozvane prevagujuće odluke stranog suda, tj. naloga za povratak iz članka 11. stavka 8. Uredbe Bruxelles II.a ili povlaštene odluke stranog suda u skladu s člankom 29. stavkom 6. Uredbe Bruxelles II.b koja podrazumijeva povratak djeteta nakon odbijanja u zamoljenoj državi u skladu s člankom 13. stavkom 1. točkom (b) ili člankom 13. stavkom 2. Haške konvencije iz 1980.

Općinski sud nadležan prema općoj mjesnoj nadležnosti za dijete.

6 Pravosudna suradnja

6.1 Je li vaša jurisdikcija službeno ili neslužbeno imenovala suca u Europsku pravosudnu mrežu u građanskim i trgovačkim stvarima / Međunarodnu hašku sudačku mrežu?

Službeno samo u Međunarodnu hašku sudačku mrežu, neslužbeno isti sudac komunicira i sa kolegama iz EJNI-a.

Sutkinja Županijskog suda u Zagrebu imenovana je u Međunarodnu hašku sudačku mrežu. Imenovanje je službeno.

6.2 Ako da, je li imenovan sudac koji trenutačno obavlja dužnost? Je li imenovanje službeno ili neslužbeno?

Službeno su imenovana dva suca u IHNJ:

Primarni na Općinskom građanskom sudu u Zagrebu, Obiteljski odjel, radi na predmetima po HK 1980.

Sekundarni na Županijskom sudu u Zagrebu. Sutkinja Županijskog suda u Zagrebu imenovana je u Međunarodnu hašku sudačku mrežu. Imenovanje je službeno.

■ Posljednji put ažurirano: 04/08/2026

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.